

Antykorupcja

<https://antykorupcja.gov.pl/ak/instytucje-antykorupcy/wyspecjalizowane/na-swiecie/1887,CHORWACJA-Ured-za-suzbijanje-korupcije-i-organiziranog-kriminala.html>
2021-06-19, 14:26

CHORWACJA - Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminala

Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminala (USKOK) - Urząd do spraw Zwalczenia Korupcji i Przystępczości Zorganizowanej został ustanowiony w 2001 r. i jest organem specjalnym działającym w granicach Prokuratury, posiadającym upoważnienie do kierowania dochodzeniami policyjnymi oraz wnoszenia oskarżeń w sprawach dotyczących korupcji i przystępczości zorganizowanej. Przystępstwa znajdujące się w granicach jurysdykcji USKOK są ściśle określone. USKOK pełni zadania wywiadowcze, dochodzeniowe, prokuratorskie oraz prewencyjne. Ponadto jest odpowiedzialny za współpracę międzynarodową oraz wymianę informacji.

Ustawa, na podstawie której funkcjonuje USKOK, została przyjęta w październiku 2001 r. Zgodnie z nią, USKOK jest wyspecjalizowanym urzędem Prokuratury, obejmującym swoją właściwością całe terytorium państwowe Chorwacji.

Ustawa reguluje między innymi kwestie organizacji, jurysdykcji i kompetencji USKOK, zakres jurysdykcji i kompetencje sądów prowadzących sprawy i orzekających w sprawach znajdujących się w zakresie jurysdykcji USKOK; kwestię wyznaczania dyrektora USKOK, jego zastępcy oraz wybór prokuratorów.

Dyrektorem USKOK jest zastępca Prokuratora Generalnego, ustanawiany przez Prokuratora Generalnego na okres 4 lat, z możliwością ponownego wyboru.

Prokuratorzy specjálni są wybierani przez Prokuratora Generalnego na wniosek dyrektora USKOK, na okres 4 lat, z możliwością ponownego wyboru.

W celu zapewnienia wysokiego poziomu wiedzy specjalistycznej, prawo nakłada ograniczenie w zatrudnianiu prokuratorów. Zezwala bowiem na zatrudnianie jedynie tych, którzy zdali państwowy egzamin sędziowski oraz posiadają co najmniej 8-letnie doświadczenie zawodowe w pracy sędziego, prokuratora, prawnika lub policjanta śledczego.

Organizacyjnie USKOK jest niezależnym organem ścigania, przyłączonym do Prokuratury Generalnej. Od 2005 r. w strukturze USKOK wyodrębniono cztery departamenty, do których należy realizacja nałożonych na USKOK zadań. Są to Departamenty: Śledczy, Dochodzeń i Dokumentacji, Współpracy Międzynarodowej i Śledztw Wspólnych oraz Departament Antykorupcyjny i Komunikacji Społecznej. Departament Śledczy ma swoje biura regionalne w czterech głównych sądach cywilnych w Chorwacji, to znaczy w Zagrzebiu, Rijece, Osijeku i Splicie.

Departament Dochodzeń i Dokumentacji ma za zadanie systematyczne zbieranie danych o korupcji i przestępczości zorganizowanej oraz tworzenie baz danych służących jako źródło informacji w prowadzonych dochodzeniach. Ponadto kieruje współpracą pomiędzy organami rządowymi w celu wykrywania korupcji i przestępczości zorganizowanej.

Departament Śledczy wykonuje wszelkie obowiązki oskarżycieli publicznych, zgodnie z kodeksem postępowania karnego i innymi uregulowaniami, w szczególności kieruje pracą policji i innych organów w wykrywaniu przestępstw znajdujących się w zakresie jurysdykcji USKOK; a także wykonuje inne zadania, zgodnie z zakresem obowiązków.

Departament Współpracy Międzynarodowej i Śledztw Wspólnych odpowiada za współpracę z odpowiednimi organami innych państw oraz organizacjami międzynarodowymi, zgodnie z przyjętymi traktatami międzynarodowymi.

Departament Antykorupcyjny i Komunikacji Społecznej odpowiada za informowanie społeczeństwa o zagrożeniach i negatywnych skutkach, jakie niesie ze sobą korupcja, oraz o metodach i sposobach jej zapobiegania, informuje społeczeństwo o działalności Urzędu, przygotowuje raporty i analizy na temat form i przyczyn korupcji; może również przedstawiać dyrektorowi USKOK propozycje nowych rozwiązań prawnych lub nowelizacji uregulowań już obowiązujących.

W zakresie przestępstw korupcyjnych oraz przestępstw powiązanych z korupcją jurysdykcja USKOK obejmuje takie przestępstwa, jak: czynna i bierna korupcja w sektorze publicznym i prywatnym, handel wpływami, przekroczenie uprawnień, nadużycia w postępowaniach upadłościowych oraz nieuczciwa konkurencja w zagranicznych transakcjach handlowych.

USKOK zajmuje się również przestępstwami popełnionymi przez grupy osób lub organizacje przestępcze, a także przestępstwami, które są zagrożone karą ponad trzech lat pozbawienia wolności lub które popełniono w dwóch lub więcej krajach albo też, gdy znaczna część przygotowania przestępstwa miała miejsce w obcym kraju lub gdy przestępstwo zostało popełnione w związku z działalnością organizacji przestępczej działającej w dwóch lub więcej krajach.

Dodatkowo USKOK swoją jurysdykcją obejmuje przestępstwa prania pieniędzy, utrudnienia prowadzenia dochodzeń, stosowania przymusu wobec urzędników wymiaru sprawiedliwości, utrudnienia urzędnikom wykonywania obowiązków, napaści na urzędnika, jeśli przestępstwo takie zostało popełnione w związku z przygotowaniem przestępstwa korupcyjnego lub zorganizowanego.

W celu wykonywania przez prokuratorów USKOK wyznaczonych zadań ustawa nadaje im wiele specjalnych uprawnień, które w niektórych sytuacjach przekraczają uprawnienia przysługujące zwykłym prokuratorom. Ponadto Urząd może zwrócić się do Ministra Finansów z prośbą o przeprowadzenie kontroli transakcji każdej osoby prawnej lub osoby fizycznej oraz o czasowe zajęcie środków, rzeczy oraz dokumentów, które mogą posłużyć w sprawie jako dowody; może także współpracować z innymi organami państwowymi, takimi jak banki czy instytucje finansowe. Zgodnie z prawem, odmowa udzielenia pomocy Urzędowi może stanowić podstawę do oskarżenia o przestępstwo utrudniania postępowania dowodowego.

USKOK nie zatrudnia śledczych czy też funkcjonariuszy policji stale pracujących w jego strukturze. To zatrudnieni prokuratorzy kierują postępowaniami, posługując się regularnymi siłami policji. Na prośbę Urzędu, Dyrektor Generalny Policji jest zobowiązany do zorganizowania grupy ekspertów dochodzeniowych współpracujących z prokuratorami Urzędu w określonej sprawie. Drugą instytucją, z którą USKOK ściśle współpracuje, jest Urząd do spraw Zapobiegania Praniu Pieniędzy, zobowiązany przepisami prawa do informowania Urzędu o wszelkich podejrzanych transakcjach lub przysporzeniach, które mogą znaleźć się w zainteresowaniu Urzędu.

Na podstawie ustawy z 2001 r., nie tylko została powołana do istnienia wyspecjalizowana jednostka dochodzeniowa, ale również zostało zaadaptowane sądownictwo. Wszelkie przestępstwa znajdujące się w zakresie jurysdykcji USKOK, są rozpatrywane przez cztery główne sądy (Zagrzeb, Rijeka, Osijek, Split). Prawo wymaga ustanawiania szczególnych sędziów śledczych do rozstrzygania przedmiotowych spraw. Sędziowie mogą być wybierani jedynie spośród sędziów zawodowych, w przeciwieństwie do większości spraw karnych, gdzie zazwyczaj orzeka mieszany skład sędziowski, w skład którego wchodzi sędziowie zawodowi oraz sędziowie niebędący prawnikami. Sędziowie ci są wybierani przez prezydenta na 4-letnią kadencję.

Siedziba USKOK znajduje się w Zagrzebiu.

[Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminala](#)